

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data			2019/20	
Subject (*)	Social Structure and Social Change in Galicia		Code	615G01412
Study programme	Grao en Socioloxía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Optional	4.5
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinador	Calo Garcia, Estefania	E-mail	estefania.calo@udc.es	
Lecturers	Calo Garcia, Estefania	E-mail	estefania.calo@udc.es	
Web	www.sociologia.udc.gal			
General description	O/a estudante, chegado/a a 4º curso, ten traballado dabondo moitos dos elementos que constitúen os contidos propios dunha Estrutura e cambio social de Galicia, polo que debe poder responder a preguntas de investigación que requiren dunha resposta traballada. O obxectivo principal desta materia é, por tanto, que o/a estudante saiba desenvolver unha metodoloxía de traballo que integre moitas das competencias e coñecementos xa aprendidos noutras materias, nun marco conceptual axeitado á realidade sociolóxica de Galicia.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A2	Introducción a la psicología de los colectivos y grupos humanos.
A3	Introducción a la evolución de las sociedades contemporáneas y de sus movimientos sociales y políticos.
A8	Análisis de las transformaciones y evolución de las sociedades contemporáneas.
A15	Conocimientos y habilidades para plantear y desarrollar una investigación aplicada en las diferentes áreas de la sociedad.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B6	Comunicación oral y escrita en la lengua nativa.
B13	Razonamiento crítico.
B21	Aprendizaje autónomo.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer a estrutura social de Galicia, distinguindo entre o que son mitos e tópicos do que é a realidade actual.	A2 A3 A8	B3 B5 B13	C4
Desenvolver unha metodoloxía de traballo que lle proporcione a información necesaria para acadar respostas rigorosas a preguntas concretas	A15 A17	B3 B5 B13 B21	C4
Expoñer ante un público crítico ideas complexas apoiándose en ferramentas tecnolóxicas axeitadas	A8	B3 B5 B6 B13	

Contents	
Topic	Sub-topic
Bloque 1. Cuestións teóricas	Língua. Familia. Relixión. Identidade. Sociedade da información. Traballo. Economía. Élites. Política e participación. Capital social. Tópicos e mitos. Cultura. Educación. Migración. Territorio.
Bloque 2. Cuestións prácticas	Traballo de investigación que se desenvolverá ao longo do curso, sobre un dos subtemas anteriores. As sesións finais estarán destinadas á exposición deste traballo.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Workbook	A2 A1 A3 A8 B3 B5 B13 C4	4	20	24
Seminar	A8 A17 B3 B5 B6 B13	8	24	32
Supervised projects	A15 A17 B6 B13 B21	12	31	43
Oral presentation	B3 B5 B6 B13	4	6	10
Personalized attention		3.5	0	3.5
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Workbook	O/a estudante terá que manexar 5 lecturas (como mínimo, como máximo poderá empregar as que desexe) ao longo do curso. Unha delas (a elixir pola/o estudante segundo sexa a súa pregunta de investigación) deberá ser presentada nun dos seminarios.
Seminar	Consiste na posta en común e debate das lecturas, e na exposición de cada un dos textos particulares.
Supervised projects	Cada pregunta de traballo implica afondar nun tema determinado (identidade, lingua, participación política, etc.). Por exemplo: Estáse a diluir a identidade galega na española? ou Como está inserida Galicia na sociedade da información? ou Son os/as galegas/os conservadores políticamente falando?. En función da pregunta, requirirase un tipo concreto de información, que o/a estudante terá que conseguir para chegar á súa resposta de investigación.
Oral presentation	Serán dúas presentacións orais. Unha, a correspondente á lectura particular que desenvolve cada un dos subtemas. A segunda, a final de curso, cando o/a estudante expoña ante os demais a resposta á súa pregunta de investigación.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	Esta metodoloxía require do asesoramento particular da profesora para resolver as dúbidas que poidan xurdir nas distintas fases do proceso de traballo. Recomendase a todo o alumnado que, ante a dúbida, fagan uso das tutorías sempre. HORARIO DE TUTORÍAS: aparecerá na web a principio de curso. En calquera caso debe ser sempre establecida mediante cita previa falando coa profesora ou vía correo electrónico a la dirección estefania.calo@udc.es

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Workbook	A2 A1 A3 A8 B3 B5 B13 C4	A comprensión das lecturas, a capacidade de síntese, a análise crítica, a súa aplicación a casos concretos, etc., será o que se valore. Todo isto poñeráse de manifesto ao longo do seminario e nas exposicións orais.	25

Supervised projects	A15 A17 B6 B13 B21	Teráse en conta a diversidade de fontes, que sexan as axeitadas, a elección dos indicadores necesarios, etc. para dar resposta á pregunta de investigación. Este traballo deberá ter un título, un índice, resumo, introducción (na que se formule o problema de investigación e obxectivos do traballo), base teórica, metodoloxía, conclusións e bibliografía (normas APA). A extensión será de entre 3000 e 5000 palabras, sen contar bibliografía nin anexos. Letra Times New Roman 12, espaciado 1,5.	40
Oral presentation	B3 B5 B6 B13	Valorarase a calidade da exposición (xa sexa da lectura, xa a da solución ao problema), o fío argumental, o apoio dos datos, o emprego axeitado de materiais audiovisuais, etc.	20
Seminar	A8 A17 B3 B5 B6 B13	A participación no seminario aportando ideas, suxerindo, plantexando, criticando ou debatindo é unha parte salientable da calificación final	15

Assessment comments

Para o alumnado con recoñecemento de adicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio do curso un calendario específico de titorías compatible coa súa adicación. En caso de non acordar uns elementos de avaliación particulares para os/as estudantes a tempo parcial, na primeira e segunda oportunidade os criterios de avaliación rexiranse de acordo a modalidade de avaliación non continua.

Sources of information

Basic	- DE GABRIEL, N (2013). El proceso de alfabetización en Galicia: un intento de explicación y comprensión. . Historia de la educación, 32, 289-313 - DUBERT GARCÍA, Isidro (2016). Historia das historias de Galicia. Vigo: Xerais - FERRÁS SEXTO, C. (2000). De la aldea al suburbio. Cambios demográficos y territoriales en Galicia, 1990-.... Revista Galega de Economía, 20, 1-19 - FREIXANES, Víctor (Coord.) (2002). Galicia. Unha luz no Atlántico. Vigo: Edicións Xerais - LAMAS, Santiago (2004). Galicia borrosa. Sada (A Coruña): Edicións do Castro - MURADO, Miguel-Anxo (2008). Otra idea de Galicia. Barcelona: Random House Mondadori - OTERO PEDRAYO, Ramón (1982). Ensaio Histórico sobre a Cultura Galega. Vigo: Editorial Galaxia - PRECEDO LEDO, Andrés (1988). Geografía humana de Galicia. Vilassar de Mar (Barcelona): Oikos-Tau - VÁZQUEZ FERNÁNDEZ, Xosé Gabriel (2009). Análise da sociedade galega. León: Orbígraf - VÁZQUEZ FERNÁNDEZ, Xosé Gabriel (2011). Perfil y Tipologías Sociales de Galicia. Madrid: Editorial Académica Española - VEIRA VEIRA, José Luis (dir.) (2007). Las actitudes y los valores sociales en Galicia. Madrid: CIS - VEIRA VEIRA, José Luis (coord) (2010). La evolución de los valores sociales en Galicia. A Coruña: Netbiblo - VILLARES, Ramón (2000). Historia, con algo de prospectiva. Vigo: Ir Indo Edicións Malia que a bibliografía "básica" é ampla dabondo, o/a estudante non terá que manexala toda. Nen moito menos. Si deberá: 1) Manexar con soltura un capítulo dun libro (dependendo da súa pregunta de traballo será un ou outro) para a súa exposición na aula e contextualizar ben a información que necesita para dar resposta á súa pregunta de traballo inicial. 2) Leer a obra citada de Miguel Murado 3) Leer un (ou dous) capítulos do libro citado de Isidro Dusberré.
--------------	---

Complementary

- CONSELLO ECONÓMICO E SOCIAL DE GALICIA (Anual). Memoria sobre a situación económica e social de Galicia. Xunta de Galicia
- I.G.E. (Instituto Galego de Estatística) (Anual). Galicia en cifras. Xunta de Galicia
- FERNÁNDEZ DE ROTA, José Antonio (1987). Gallegos ante un espejo: Imaginación Antropológica en la Historia. A Coruña: Edicións do Castro
- KERBO, H. R. (1998). Estratificación social y desigualdad. El conflicto de clases en perspectivas histórica y comparada. Madrid: McGraw-Hill
- LISÓN TOLOSANA, Carmelo (1974). Perfiles simbólico-morales de la cultura gallega. Madrid: Akal
- SANGRADOR, José Luis (1994). Identidades, actitudes y estereotipos en la España de las autonomías. Madrid: CIS
- SERRANO CAMBÓN, Francisco Luis (2006). Cronología inédita de Galicia. En: <http://perso.wanadoo.es/cambon/>
- VÁZQUEZ FERNÁNDEZ, Xosé Gabriel (2003). Galicia: Nunca Máis (cada 500 años). Barcelona: AEDEMO
- VV. AA. (C. LAMELA, O. TABOADELA, X. G. VÁZQUEZ) (2003). El País de Nunca Máis y Más que Nunca. A Coruña: Fundación Santiago Rey Fernández-Latorre
- VV.AA. (SABUCEDO;KLANDERMANS;RODRÍGUEZ;FERNÁNDEZ) (2000). Identidad social, valoración política y movilización colectiva en un contexto supranacional. Madrid: Fundación Infancia y Aprendizaje
- Para coñecer máis: - ALONSO MONTERO, Xesús: Encuesta mundial sobre la lengua y la cultura gallegas. Alvarellos Editora. Santiago de Compostela. 2008 - ÁLVAREZ SOUSA, Antón (Coordinador): Realidade social galega. Ir Indo Edicións. Vigo. 2000. - ATLAS SOCIOECONÓMICO DE GALICIA CAIXANOVA. Edita Instituto Sondaxe. A Coruña. Anos 2005, 2006, 2007, 2008 e 2009. - BARREIRO RIVAS, Xosé Luis: A Galicia do 2020, en ?Galicia 2020?. Ir Indo Edicións. Vigo. 2000. - C.I.S. (Centro de Investigaciones Sociológicas): Identidades, actitudes y estereotipos en la España de las Autonomías. Estudio nº 2.123. Madrid. 1994. - CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS: Memoria do Consello Galego de Relacións Laborais, Consello Galego de Relacións Laborais. - FERNÁNDEZ DE ROTA, José Antonio: Antropología de un viejo paisaje gallego. C.I.S. Siglo XXI Editores. Madrid. 1984. - GABINET D'ESTUDIS SOCIALS: Informe sobre a pobreza en Galicia, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 1995. - GARCÍA DOCAMPO, M. (2000): El concepto y la medida de las desigualdades sociales. A Coruña: Servicio de Publicación da Universidade da Coruña. - GONDAR PORTASANY, Marcial: Entre o si e o non: retrato antropológico de nós, en ?Galicia. Unha Luz no Atlántico?, Edicións Xerais. Vigo. 2002. - HERNÁNDEZ DE FRUTOS, T. (1997): Para comprender las estructuras sociales; Pamplona: Verbo Divino. - LAMAS ALONSO, L., (Asesor): A poboación de Galicia. Proxeccións, Santiago de Compostela, Xunta de Galicia, 1987. - MARTÍNEZ, R. (1999): Estructura social y estratificación. Reflexiones sobre las desigualdades sociales; Madrid: Miño y Dávila editores. - MUÑIZ DE LAS CUEVAS, R.: O pobo oculto. Pobreza e acción social en Galicia, Vigo, Edicións A Nosa Terra, 1996. - PENSADO, José Luis: Galicia en su lengua y sus gentes. Biblioteca Gallega. A Coruña. 1991. - PINTOS DE CEA, Juan Luis: Análisis y descripción de los hábitos culturales de los gallegos. Xunta de Galicia. - SACO ÁLVAREZ, A. (2006): Sociología aplicada al cambio social. Santiago. Tórculo. -TARRÍO FERNÁNDEZ, José Antonio: Cultura, educación e tradicións populares en Galicia. Edicións do Castro. Sada (A Coruña). 1989. - TEZANOS, J. F. (1988): ?La estratificación social: Desigualdad y jerarquización? en S. del Campo, Tratado de Sociología, Madrid, Taurus (1992), pp. 287-318. - TEZANOS, J. F. (1988): ?Principales teorías sobre estratificación social?, en S. del Campo, Tratado de Sociología, Madrid: Taurus, pp. 319-365. - VÁZQUEZ FERNÁNDEZ, Xosé Gabriel: El suicidio en Galicia. En Libro de Ponencias do 1º Congreso Astur-Galaico de Socioloxía. Santiago de Compostela. 1993. - VÁZQUEZ FERNÁNDEZ, Xosé Gabriel: La historia de la demoscopia en Galicia. En ?Realidade social de Galicia?. Ir Indo Edicións. Vigo. 2000. - VILAS NOGUEIRA, Xosé: Competitivos, xerárquicos e igualitaristas en Galicia: prosopografía. Revista de Estudos Políticos. nº 103. Madrid. 1999 - VILLARES, Ramón: Sobre a identidade histórica de Galicia, en; "Galicia. Unha Luz no Atlántico?. Edicións Xerais. Vigo. 2002 - V.V. AA. (VICENTI, ROVIRA, TENORIO): Aldeas, Aldeanos y Labriegos en la Galicia Tradicional. Instituto de Estudios Agrarios, Pesqueros y Alimentarios. Madrid. 1984.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Contemporary political and social history/615G01109

Social Structure and Social Change/615G01208

Industrial Sociology/615G01209

Demographic analysis/615G01301

Urban Sociology and Organization of the Territory/615G01306

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Secondary data sources for the study of society/615G01408

Subjects that continue the syllabus

Other comments

O obxecto de estudo específico da materia de Estrutura e cambio social de Galicia asúmese que foi traballado noutras materias, por eso non se insistirá tanto en que o/a estudante adquira unha serie de contidos concretos (todos os subtemas que compoñen o temario) como en que sexa quen de desenvolver criticamente unha resposta a unha pregunta concreta, que participe activa e colaborativamente na posta en común dos traballos e que obteña unha idea cabal da sociedade complexa na que vive, da súa estrutura e do cambio ocorrido nela.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.